

BORIS OGUIBÉNINE, L'HÉRITAGE DU LEXIQUE INDO-EUROPÉEN DANS LE VOCABULAIRE RUSSE: COMPLÉMENTS AU DICTIONNAIRE ÉTYMOLOGIQUE DE LA LANGUE RUSSE DE MAX VASMER. PARIS: INSTITUT D'ÉTUDES SLAVES, 2016, 395 STRANI.

Delo Borisa Oguibéninea *L'héritage du lexique indo-européen dans le vocabulaire russe* (Indoevropska leksikalna dediščina v ruskem besedju) v založništvu francoskega Institut d'études slaves v Parizu je zasnovano kot sodobno dopolnilo k etimološkemu slovarju v Rusiji rojenega jezikoslovca nemškega rodu Maxa Vasmerja (1886–1962). Gre za veliki etimološki slovar ruskega jezika v treh delih, ki je med leti 1953 in 1958 izšel pri založbi Carl Winter v Heidelbergu v nemščini pod naslovom *Russisches etymologisches Wörterbuch* in z več kot 18.000 gesli še danes predstavlja enega temeljnih ruskih in slovanskih etimoloških slovarjev. Ruski prevod z dopolnitvami je pod naslovom *Этимологический словарь русского языка* prvič izšel med leti 1964 in 1973 v štirih delih, pripravil pa ga je ruski jezikoslovec Oleg Nikolajevič Trubačov. Danes je dostopen tudi na več mestih na spletu.

Vasmerjevo izjemno znanje – med drugim je študiral tudi v Gradcu, kjer se je pri Matiji Murku učil slovenščino –, je indoevropsko primerjalno jezikoslovje v zadnjih desetletjih ponekod že dopolnilo in preseгло. Nove generacije jezikoslovcev so na obsežnejšem materialu, kot je bil na voljo Vasmerju, prišle do novih spoznanj. Boris Oguibénine, upokojeni profesor sanskrta in indoevropist, je svojo knjigo zasnoval kot neke vrste nadaljevanje Vasmerjevega dela, v katerem upošteva novejša indoevropistična dognanja, med drugim s področja indoiranskega jezikovnega območja. Njegov

prvotni namen je bil dopolniti indoiranski del besedja, za katerega se je izkazalo, da je pri Vasmerju ponekod navedeno nedosledno in pomanjkljivo, kar se pri tako izjemnem, obsežnem delu, sploh takšnem, ki je nastajalo davno pred dobo digitalne obdelave podatkov, lahko zgodi. Posledica črpanja iz različnih virov je bila denimo sporadična nedoslednost pri zapisu sanskrtskih samostalnikov in pridevnikov v imenovalniku ednine, ki jih Vasmer ponekod zapisuje z izglasnim -s, v drugih primerih pa isto besedo zapiše v obliki brez izglasja.

Oguibénine v svojih dopolnitvah mestoma upošteva laringalno teorijo, ki je zaznamovala indoevropistiko druge polovice 20. in začetka 21. stoletja. Gre za splošno sprejeti pogled, da je indoevropski prajezični fonemski sestav v svoji zgodnji obliki med drugim poznal vrsto kmalu izginulih fonemov, ki jih dogovorno imenujemo laringali. Pomen teh rekonstruiranih prajezičnih fonemov je v tem, da z njihovo pomočjo lahko pojasnimo vrsto pojavov v posameznih indoevropskih jezikih, ki jih razlagamo kot posledico obstoja in izgube laringalov v prajeziku, med drugim barvo in dolžino nekaterih samoglasnikov. Avtor se pri navajanju rekonstruiranih oblik z laringali drži sistema posameznega avtorja oziroma vira, iz katerega črpa, tako da tudi v njegovem delu neizogibno prihaja do neenotnega zapisovanja, prav tako kot denimo pri zapisovanju palatalnih soglasnikov, za katere uporablja različne zapise, čeprav gre za iste rekonstruirane prajezične foneme. V nekaterih primerih so dodane ustreznice iz anatolskih jezikov, ki jih Vasmer še ni mogel poznati; za navajanje anatolskega materiala tudi tu material ni mogel biti predstavljen dosledno, saj je avtor v zapisu sledil virom.

L'héritage du lexique indo-européen dans le vocabulaire russe s svojimi 396

stranmi predstavlja dobrodošel in pomemben prispevek, za katerega avtor obljublja, da predstavlja šele prvi sklop dopolnil k Vasmerju, ki jim bodo sledila še druga.

Simona Klemenčič